

Marcel met een hybride, vermoedelijk een kruising van een kroeskarper met een giebel

KROESKARPER

ZOEKTOCHT NAAR DE

Geïnspireerd door Engelse ‘specimenhunters’ startte Marcel Pomp zijn zoektocht naar kroeskarper in eigen land. Dat werd er een van vallen en opstaan, met onderweg de nodige verwarring en vraagtekens.

TEKST: MARCEL POMP > FOTOGRAFIE: SANDER BOER

Hoe raak je als sportvisser in de ban van de kroeskarper? Het lijkt me goed om deze vraag eerst even te beantwoorden, want deze vissoort is voor veel sportvisserers een grote onbekende. In Nederland is de kroeskarper namelijk een bijna vergeten vis. Hij komt maar op een beperkt aantal plekken voor, is vrij schuw en wordt ook verdrongen door de giebel en de kruiskarper. Het is dus een echte uitdaging om deze vis te vangen. En die uitdaging ben ik aangegaan.

ENGELSE INSPIRATIE

De inspiratie daarvoor kwam uit Engeland. Om precies te zijn van de dvd’s ‘Catching the impossible’ en ‘A fish for all seasons’. Hierin neemt de Engelse specimenhunter Martin Bowler je mee in zijn wereld van het specimenvissen (het vangen van de grootste exemplaren van een bepaalde vissoort). In die video’s wordt ook gevist op de ‘crusian carp’. Van deze kleine karpersoort (die maximaal circa 60 cm groot wordt) vangt hij een joekel van wel

50 cm – net of er een goudklomp op de onthaakmat ligt. Na het zien van die beelden was ik in shock, zo diep was ik onder de indruk van deze vis.

SPELD IN HOOIBERG

Dit leidde automatisch tot de vraag waar je in ons land kroeskarper kunt vangen. Maar dat bleek zoeken naar de spreekwoordelijke speld in een hooiberg. Rondvraag bij vismatten en hengelsportzaken leverde geen resultaat op. Specifieke kroeskarperwatertjes bleken in mijn omgeving niet te vinden, dus liet ik mijn hoop op een kroeskarper varen. Tot Vaderdag 2017, als ik met mijn pa zit te vissen. Dat doen we aan een voor mij onbekend water en we mikken op zeelt. Net als Martin Bowler vis ik met lichte karperehengels, subtiele montages en klein aas. We vangen zeelt – en meer ...

KROES OF KRUISING?

Tussen de ‘doktersvissen’ door ligt er zo maar ineens een onvervalste kroeskarper in mijn net. Die bijvangst verrast me zo aangenaam dat ik het die dag over niets anders meer kan hebben. Zeker omdat ik

er daarna nog drie denk te vangen. Vol trots plaats ik mijn vangsten op Facebook. Aangezien ik niet helemaal zeker ben van mijn kroeskarperzaak, laat ik een deskundige naar de foto’s van mijn vangsten kijken. Uit het oordeel van de expert blijkt dat in ieder geval één vis een zuivere kroeskarper is, maar dat de andere drie waarschijnlijk giebels of hybriden (kruisingen van kroeskarper en andere vissoorten) zijn.

VIRUS AANGEWAKKERD

Deze onverwachte vangst wakkert het kroeskapavirus weer in alle hevigheid aan. Artikelen in oude hengelsportmagazines en het enige, Engelse kroeskarperboek *Crock of Gold* lees ik van voor naar achter en op YouTube zoek ik naar crusian carp filmpjes. Zo vertrek ik goed voorbereid weer richting het water. Dat doe ik gewapend met twee 1,5 ponds karperehengels – lichtere hengels heb ik helaas niet voorhanden – voorzien van baitrunners in het 3500-formaat met daarop een 20/00 nylon hoofdlijn. Aan een hengel vis ik met een voerkorf en een helicoptersysteem, de andere

>>

Met de spod leg je gemakkelijk een compacte voerplek aan

is voorzien van een methodfeeder.

KORTE ONDERLIJN

Aan de korte onderlijntjes – 10 tot 15 cm 26/00 nylon of 10 lb gevlochten lijn – rijg ik op de 2 à 3 cm lange hair aan de haak maat 10 of 12 een maïskorrel. Dat is het favoriete aas van de kroeskarper, als ik de Engelse specimenhunters moet geloven. Toeval of niet, maar daar heb ik ook mijn kroeskarper en aanverwante hybriden op gevangen. Pellets en maden werken ook prima, maar ze schijnen toch een lichte voorkeur te hebben voor maïs. Met behulp van de spod breng ik het grondvoer – ik heb gekozen voor een mengsel op basis van vismeel en micro pellets – op de stek.

KENMERKENDE DRIL

Eerst komen de brasems – kroeskarper is een schuwe vis die pas op het voer komt als de grootste drukte voorbij is – maar dan krijg ik een mooie, korte en heftige run. De dril lijkt sprekend op die van een kroeskarper. Het kenmerkende van deze vissen is dat ze eerst gemakkelijk meekomen, maar het gevecht daarna pas echt begint. Zo draaien ze vooral rondjes onder de hengeltop, om na een niet al te gek lange dril de handdoek in de ring te gooien. Er ligt een mooie vis in mijn net, maar ik betwijfel of het een kroeskarper is. De vis heeft geen rode borstvin en ook de vorm van de rugvin wakkert de twijfel aan.

'WANNABE' KROESKARPER

Veel tijd om verder te praktiseren of dit een zuivere kroeskarper is heb ik niet, want ook de tweede hengel

DE DRIL VAN EEN KROESKARPER IS KORT, MAAR IN DE SLOTFASE FEL

gaat af. Snel leg ik de eerste vis weer in het schepnet, voordat ik de andere hengel oppak. Deze dril is een exacte kopie van de vorige: kort en heftig. Even later ligt er nog een 'wannabe' kroeskarper in mijn net. Niet helemaal waar ik op had gehoopt, maar toch. De vissen mogen even gezamenlijk op de foto. Het blijft die dag bij een sloot brasems en twee op kroeskarper lijkende vissen. Navraag bij de expert leert dat de twee laatste kruisingen zijn aangezien ze allebei veel weg hebben van giebels.

BRASEM, ZEELT EN VOORN

Nou ben ik niet voor één gat te vangen, dus twee weken later ben ik weer van de partij. De aanpak is hetzelfde, net als het verloop van de sessie. Eerst komen de brasems en zeelten mijn onthaakmat inspecteren. Ook de voorns weten mijn aas te vinden – tip: met een imitatie maïskorrel voorkom je dat witvis

de maïs van je hair sloopst. Maar uiteindelijk komt dan toch de bekende aanbeet. Eerst de klap van de waker tegen de hengel, dan een korte run en vervolgens het gebonk voor de kant. Dan sluit het net om de vis en zie ik wederom een op een kroeskarper lijkende vis. Maar die heeft een wel heel aparte staart; deze lijkt wel wat op die van een goudvis.

MEESTER IN HERKENNING

Ook in de sessies daarna herhaalt dit patroon zich. Eerst vang ik een bult witvis en daarna komen de hybriden – maar geen zuivere kroeskarper, terwijl ze er toch moeten rondzwemmen. Het is echt ongelofelijk. Die eerste keer vang ik direct een kroeskarper, maar vervolgens alleen nog maar kruisingen. Eén ding is zeker: inmiddels ben ik heel erg bedreven geraakt in het herkennen van kroeskarpers. Op naar de volgende sessie!

>> HERKENNING

Het herkennen van een kroeskarper is nog niet zo eenvoudig. Er zijn namelijk verschillende vissen die behoorlijk op de kroes lijken: giebels, kruiskarpers en hybriden (kruisingen). Hoe houd je die verschillende vissen uit elkaar? De kroeskarper kun je herkennen aan een aantal kenmerken:

- Bekdraden ontbreken;
- Op de zijlijn liggen 33-36 schubben.
- De rugvin is bolronnd – zelfs wanneer deze plat ligt;
- De borstvin is rood (giebel en kruiskarper hebben dit niet);
- De kroeskarper heeft een dikke staartwortel, maar geen grote staart (sluierstaart). Heeft de vis dit wel, dan zit er vaak een goudvis in gemengd;

>> ZOEKTOCHT

De kroeskarper (*Carassius carassius*) is vrij zeldzaam, zeker gezien de achteruitgang die zich sinds de jaren '70 van de vorige eeuw voordoet. Wie kroeskarper wil vangen, zal daarom op zoek moeten gaan naar geschikt water.

De kroeskarper komt voor in zowel grote als kleine, stilstaande of langzaam stromende wateren. De voorkeur gaat uit naar stilstaande, ondiepe en vooral rijk begroeide wateren, zoals sloten, weteringen en kleine plasjes of meren met een zachte bodem. Ook in wateren waar andere vissoorten het niet bolwerken, kun je de kroeskarper aantreffen. Deze soort is namelijk zeer goed bestand tegen extreme milieuomstandigheden. Ze verdragen temperaturen van 0 tot 38°C, verzuring van het water en een verblijf van enkele maanden in zuurstofloos water. De kroeskarper kan zelfs kortdurende droogval of bevriezing van de huid en de schubben overleven.